

A KIADÓ ELŐSZAVA

Aki azért olvassa el ezt a könyvet, mert átfogó és részletes képet szeretne kapni az Orbán-kormány tevékenységéről, bizonyára csalódást fog érezni. Hiszen a kormányzás egyes területei (agrárius, közigazgatás, jogalkotás, igazságügy) egyáltalán nem, mások (külügyek, egészségügy, szociálpolitika) csak érintőleg kerülnek szóba az elemzésekben. Aki azonban arra számít, hogy a kötet szerzői pusztán értékelő-bíráló kommentárokkal kiegészített történeti áttekintésre vállalkoztak, örömmel nyugtázhatja: lényegesen többről van itt szó.

A négy évről szóló számvetésnek alighanem az a leginkább szembeötlő sajátossága, hogy nemcsak a mérlegre tett kormánypolitikát, hanem magát a mérleget is nagyító alá helyezte: a figyelem fókuszába az ítélet tárgya helyett gyakran a megítélés értékrendje került. Több oka is van ennek. Az egyik ok a Fidesz-kormány vállalkozásának történelmi kontextusában keresendő. Az a körülmény, hogy a rendszerváltozás első két kormánya megbukott, nem pusztán kormányzati irányváltást és erélyesebb hatalomgyakorlást indokolt, hanem az átalakulás egész folyamatának újra értelmezését, s ezzel együtt a politikai célok átrendezését, új prioritások megjelölését is szükségessé tette. Mindez pedig olyan értékrend jegyében történt, amelynek csak az alapjai álltak készen.

Az értékelési szempontok és módszerek előtérbe kerülésének talán ennél is fontosabb oka a politikaelmélet és a társadalomtudományok hazai állapotában rejlik. Közelebbről: abban a fogyatékoságban, amelyben a magyar bölcséleti kultúra szenved, s aminek köszönhetően a nyilvánosságot élvező diszciplínák fogalomkészlete és nyelve alkalmatlan a magyar társadalom legsúlyosabb problémáinak leírására. Az Orbán-kormány krónikásának ezért többre kellett vállalkoznia, mint hogy megörökítse és osztályozza egy politikai kísérlet történetét. Mindenekelőtt e kísérletet kikényszerítő okok szövevényét kellett elbeszélhetővé tennie. Mert ha maga a kormány támaszkodhatott is az Antall József-i előzményekre, közelmúltunk értelmezőjének nem állt rendelkezésére használható narratíva, folytatható történetírás. Azok a forgalomban lévő teóriák ugyanis, amelyek az elmúlt tizenöt esztendő eseményeit tágabb tér- és időkeretek közé próbálják illeszteni, részint a bukott rendszer hatalmi struktúráit átmentő érdekcsoportok önigazoló ideológiáját, részint pedig egy mély gyökerű, de szűk szociológiai bázisra támaszkodó érzelmi opposíció érveit: a népi-nemzeti radikalizmus szimplifikáló világképét és xenofóbiára hajlamos indulatait fejezik ki. Az egyik oldal kínálata tehát egy olyan világmagyarázat, amely a kommunista diktatúrákat maga alá gyűrő nyugati típusú globalizációban, azaz a neoliberális doktrínát megvalósító „szabad” piacgazdaságban hirdeti elérhetőnek az „ígéret földjét”, s azokat az erőcsoportokat tekinti a rendszerváltozás zászlóvivőinek, amelyek már a kései Kádár-korszakban elkezdték a politikai hatalomnak gazdasági pozíciókba történő

átmentését. Nevezzük néven: az MSZP-vé vedlett MSZMP elitjéről és a technokratákból lett szabad demokraták derékhadáról van szó. Egy széles tömegbázisú párt szűk élcsapatáról, és egy kicsiny politikai szervezetet ékként használó, viszonylag nagy létszámú vállalkozó-tulajdonosi rétegről. Azokról, akiknek – a rendszerváltozás megvalósult forgatókönyvének szerzőiként – elemi érdekük fűződik ahhoz, hogy a korszak történetét is az ő tankönyveikből tanítsák.

Ám bármennyire nyomasztó is az általuk kimunkált világmagyarázatnak a közbeszédet és a közgondolkodást formáló hatalma, bármennyire túlságos is a bal-liberális ideológia jelenléte a nyilvánosságban, ez a pozíciófölény sem erkölcsi, sem intellektuális értelemben nem jelent igazi kihívást a polgári értékrend számára. Nem kell különösebb éleselméjűség, sem bonyolult bizonyítási eljárás ugyanis ahhoz, hogy a „szabad piac” közömbössége a magyarság nemzeti és társadalmi problémáival szemben lelepleződjék. Minél távolabb kerülünk az 1989-1990-es fordulattól, annál nyilvánvalóbb a politika iránt egyébként nem érdeklődő tömegek számára is, hogy *nálunk nem a szociális piacgazdaság modellje, hanem a gyarmatosítás egyik posztmodern változata kezdett megvalósulni*. A liberális blöff cáfolatára mindezért nem szükséges sok energiát pazarolni.

Ha a konzervatív tábor még egyszer győzni akar, és tartósan kíván berendezkedni, szellemi energiáit sokkal inkább a népi-nemzeti radikalizmushoz fűződő viszonyának egyértelművé tételére kell összpontosítania. *A korszerűen konzervatív politika sem azt nem engedheti meg, hogy odvas eszmék és nosztalgiák kompromittálják törekvéseit, sem pedig azt, hogy feladja programjának radikalizmusát a szélsőségektől való elhatárolódás szándékának igazolásaként*. A magukat hol jobb-középnek, hol keresztény-nemzetinek, hol pedig konzervatívnak nevező pártok 1989 óta küszködnek hogy ráleljenek a két végletet egyszerre elkerülő „arany középút”-ra, ám azt hosszú távra mind idáig nemcsak kikövezni, de kijelölni sem sikerült.

A polgári kormány négy évét elemző tanulmányok legmaradandóbb értékét abban látom, hogy – legalább részben – pótolják ezt a hiányosságot. Az a kép, ami „történetírásukból” kirajzolódik, semmivel sem kevésbé drámai hatású, mint a nemzeti radikálisok korszak-diagnózisa. De nem a sérült igazság- és méltóságérzet „lényeglátó túlfeszítettsége”, az önemésztő indulat tehetetlensége érzik belőle, hanem a közös cselekvésre serkentő intellektuális erő.

A legsúlyosabb ítéletet Bogár László mondja ki: megbukott a rendszerváltoztatás rendszere. Lehet - és lesz is - vele vitánk abban, hogy kit milyen felelősség terhel ezért, de a végkövetkeztetés helytállóságán ez nem változtat. Nem változtat azon a tényen, hogy a magyar társadalom belső feszültségei ma nagyobbak, mint a fordulat előtt. A lakosság létszámának mindössze öt százalékát kitevő gazdasági-politikai elit birtokolja a megtermelt javak mintegy harminc százalékát, míg a nyomorban élő

harminc százaléknak – a „roncstársadalomnak” – az anyagi erőforrások öt százalékán kell megosztotnia. A társadalom kétharmadát jelentő középrétegek felső sávjában önpusztító küzdelem folyik az elithez való esélytelen felzárkózás reményében, a „közép” egyre növekvő alsó mezője pedig erején felül teljesít, hogy lassítsa szerény létfeltételeinek fokozatos romlását. „A polgári kormány rendkívüli teljesítményét” a közgazdász abban látja, hogy stratégiai intézkedéseket tett a torz társadalomszerkezet korrekciójára (árszabályozás az energetika és a gyógyszerellátás terén, minimálbér-emelés, a nyugdíjak és a bérek reálértékének növelése). Bogár arról is beszél, hogy ez a „kormány-teljesítmény” „döntően Orbán Viktor személyes teljesítménye volt”. A miniszterelnöknek nem csak a baloldali ellenzékkel, hanem saját táborával is meg kellett birkóznia, mi több : „a saját *belső pártjában* is domináns globalo-komprádor elit éberségének kijátszására irányuló taktika tette ki nemzetépítő munkájának döntő részét.”

Bogár László nyomasztó látéletét Tellér Gyula „satu”-metaforája teszi szemléletessé. „Az egyik satupofa - mondja Tellér - a fizikai hatalmon alapuló, volt kommunista diktatúra, illetve annak mind a mai napig fennmaradt megalvadt, megrögzött struktúrái. („Ilyen megalvadt struktúra az MSZP-hez kapcsolódó káderállomány és a különböző kapcsolati hálók, melyek a korábbi politikai és gazdasági hatalmukat tulajdonosi-vállalkozói hatalommá konvertálták. /.../ Ilyen gyakorlatilag a sajtó túlnyomó része és általánosságban a nyilvánosságban a szocializmusból örökölt szerkezete.” „A másik satupofa - a szerző szerint - a gazdasági és médiahatalmon alapuló, s az adósságválság révén az 1980-as évek elejétől kezdve formálisan is benyomuló és felépülő, az egész világban kibontakozó diktatúra. Vagy egyelőre: kvázi-diktatúra. (Ilyen az adósság mint sajátos jövedelemszivattyú és a nemzeti teljesítménynek és a nemzeti tulajdonnak jelentős hányadával táplált folyamatos jövedelem kivonás.”)

A kötet szerzőinek többségével együtt Tellér Gyula is úgy látja, hogy Orbán Viktor érzékelte a „satuba” szorított ország kiszolgáltatottságát, s képes volt arra, hogy „a demokrácia politikai intézményeit működtetve” felvegye a harcot „a satu két pofájában megtestesülő erőkkel és érdekekkel szemben”.

Ezeket a harcokat, s a megvívott ütközetek eredményeit több tanulmány is felidézi. A polgári kormány gazdaság és agrárpolitikáját, a vidék rehabilitálásáért tett erőfeszítéseit, családátogatási rendszerét, „magyar érdekű” külpolitikáját Tellér Gyula is áttörésként értékeli, s a „sikerek” rovatban könyvelik el azokat Mellár Tamás és Hegedűs Tamás előadásai is.

Több ponton összecseng az ő értékelésükkel, mégis markánsan elkülönül tőlük a konferencia témáját legújyszerűbben értelmező Vass Csaba tanulmánya. A neves politológus nemcsak más nézőpontból, hanem más - saját maga által kimunkált - fogalmi apparátussal is közelít témájához, s nyilván nem véletlen, hogy a közösen

végzett, évekig tartó műhelymunkának tulajdoníthatóan ugyanazon az értékrenden belül minősíti a politikát, mint Bogár László és Tellér Gyula. Vass Csaba a külhoni közgazdasági szakirodalomban már több évtizede polgárjogot nyert, nálunk azonban alig ismert *humángazdaság* fogalmával operál. Arra a magától értődő, ám a politikai közbeszédben elfeledett tényre figyelmeztet, hogy „egy nemzet világszerte versenyképessége, s ezzel összefüggő gazdasági, társadalmi és emberi jól-léte kétharmad részben a nemzet „embervagyonának” nagyságától és kvalitásaitól függ.” Ezt a minden közgazdasági értéket megalapozó „embervagyont” Vass szerint kettős veszély fenyegeti. A humán erőforrások kiapadásához vezet egyfelől az a fajta gazdaságpolitika, amely a termelés „teljes költsége”, tehát az emberi munkaerő reprodukcióját is fedező társadalmi költségek megtérítése helyett pusztán a piaci árral számol, s a humán tőkének csak töredékét visszaforgató ún. „szociálpolitikával” próbálja pótolni mulasztását. A kereskedelmi médiumok világszerte óta ez a saját alapjait felemésztő gazdaságpolitika az embervagyon felszámolásának sokkal direkter módszerével is kiegészült. Az a tömegkultúra, amit a profit-maximalizáció érdekében az ún. konzum-idiótává nevelt fogyasztó kap, éppen azoknak a személyiségjegyeknek: készségeknek és képességeknek a lerombolását eredményezi, amely készségek és képességek egyébként a piacon eladható munkaerő karbantartásában is nélkülözhetetlenek.

A polgári kormány működésének legátfogóbb elvi kritikáját Láncki András politológus fogalmazta meg. Nem az elmarasztalás szándékával. Erénynek tartja a Fidesz konfliktusokat vállaló és tűrő képességét, a nemzeti közép érdekeinek középpontba állítását, illetőleg a világosan definiált „közjó” következetes szolgálatát. Fenntartásainak azonban nagyobb hangsúlyt ad „Legkényesebb és legkockázatosabb” vállalkozásnak „az állam és a polgár viszonyának újrafogalmazására tett kísérletet” tartja a politológus. Szigorúan ítél: „A rendszerváltoztatás programja tartalmazta ugyan a polgár éterizált fogalmát, de semmilyen konkrét, a politikai-gazdasági-kulturális döntésekben megfogható tartalma nem volt” - szögez le. Úgy véli, nem is lehetett, mert „a polgári kormány sem vállalta politikailag az állam szerepének a következetes újragondolását.” Döntő tanulságnak tartja, hogy „amíg az állam átalakítása nem történik meg, az állam működése nem tükrözi a versenyszellemű gazdaság viszonyait, addig a polgári oldal politikai elvei és értékei nem lesznek összhangban a polgári oldal tényleges szándékaival, illetve a választói bázisa csak lassan fog megszilárdulni és e bázis politikai elvárásai alig lesznek megkülönböztethetők a baloldali voksok mögött meghúzódó várakozásoktól.”

Láncki András elemzése érzékeny ponton érinti a polgári kormánynak saját értelmiségi táborához való viszonyát. Érdekes ezt is idézni! „Nem történt meg a politikai frontvonal és a szellemi hátszín közötti munkamegosztás, amire azért lett volna/van szükség,

mert a politikusnak rendre a politikai ellenfele mozgásához, taktikájához kell valamilyen módon viszonyulnia: ebben az értelemben beszélhetünk jobb- és baloldaltól. Ez a megkülönböztetés viszonylagos, időről időre és országonként változik a kettő közti határvonal. A szellemi háttér dolga, hogy a viszonylag koherens eszmerendszereket karban tartásuk, érveket szolgáltatásuk, gondolataikkal közösséget teremtsenek, meggyőző retorikát alakítsanak ki, amely megjelenhet a médiában, a sajtóban és közbeszédben általában. Ebben az értelemben a polgári kormányzás eklektikus eszmei alapokon nyugvó jobboldali kormányzás volt, voltak értékei, de nem volt koherens érv- és eszmerendszere.”

A szerző csak leír egy jelenséget, ám ezúttal nem elemzi azt. Rossz volt a munkamegosztás. Miért? A kérdésre Gróh Gáspár előadása ad érdemi választ. Legalábbis egy lehetséges választ. A polgári kormány kulturális politikájáról szóló értekezésben alig van elismerő gesztus, dicsérő szó. Nem a kulturális tárca munkáját bírálja, hanem a kormány hozzáállását a kultúrához. Azt, hogy nem a politikát használta a kultúra céljaira, hanem a kultúrával akart politizálni. Megérti persze, hogy a Fidesz nehéz helyzetet örökölt, de úgy látja, nem jó irányban jelölte ki a tennivalókat. Jól érzékelte a kormány, hogy a kultúra nemzeti karaktere intézményes védelemre szorul, de a nemzeti szellem sokféle minősége közül nem a korszerűt vette pártfogásába – véli a szerző. Megítélése szerint azért történhetett ez így, mert a jobboldal egészének összefogására törekvő Fidesz az MDF jobb széléhez és a MIÉP-hez húzó nemzeti radikálisok vitorlájából akarta kifogni a szelet. Politikai indítéknak ez talán elég, de kultúrpolitikai célnak kevés. A szimbolikus politizálás nagy látványos akciói jól illettek ugyan a Fidesz „rohamozó” stílusához, de a frontvonal mögött nem szerveződött meg a normális, hétköznapi élet. Azaz „a magasabb kormányzati célokat néhány kiemelt program többlettámogatása fejezte ki”, de eközben „nem történt áttörés a közgondolkodást formáló műhelyek tekintetében, nem javult a médiaegyensúly, s általában véve /.../maga a kulturális rendszerváltozás folyamata nem kapott elegendő támogatást.” /.../A szellemi élet működtetésének átalakulása a polgári kormány idején leállt.”

Mit tehetnénk ehhez hozzá? Egyetlen gondolatot csupán. Azt is Gróh Gáspár fogalmazásában: „Sajnos, a polgári kormányzás idején az érdemi elmozduláshoz szükséges idő rövidsége miatt ismét a politikum szerepe növekedett - ahogyan ezt az Antall-Boross kormány működése alatt is érezhetettük. Ennek következtében a szellemi önértékénél rendszeresen fontosabb szemponttá váló politikai hasznosság miatt a nyilvánosságban a legfrusztráltabb, leghisztérikusabb, olykor legszélsőségesebb figurák is szóhoz juthattak. A profitorientált média keretei között zajló verseny a szellemi teljesítményeket tekintve a kontraszelekciónak kedvez, s az igazi értékeket ejti ki. Az értelmiség minőségigénye, az érték szempontok háttérbe

szorulnak. Az értelmiség a politikai szféra sikerorientáltságát, eredménykultuszát nehezen fogadja el. Miközben egzisztenciálisan függ a politikától, ez a helyzet zavarja, sőt sérti. Ha erre kell gondolnia, zavarban van. A jobboldalon is!”

Gróh Gáspár éles és magvas kormánykritikája nem egyedülálló ebben a kötetben. Szigorú ítéleteket fogalmaznak meg a kormány médiához való viszonyát (Török Gábor) és oktatáspolitikáját (Hoffmann Rózsa) elemző előadások is. A szakmapolitikai témák áttekintése helyett azonban az alábbiakban inkább az általános (történeti, politikaelméleti) kérdésekhez fűzők néhány észrevételt.

Vitathatónak látom Bogár végletesen elmarasztaló ítéletét Antall Józsefről. Úgy vélem, igazolhatatlan az a teória, mely szerint első miniszterelnökünk az Aczél György – Kiss János –féle program végrehajtója lett volna! Nem meggyőző az az állítás sem, hogy „Az Aczél – Kiss féle alternatíva /.../ létstratégiaként mind a négy kormányzati ciklus kormányában többségi pozícióban volt.” Semmiféle létstratégiára nem volt szükség ahhoz, hogy az adósságcsapda halálos szorításában vergődő, a csodavárás narkózisában szenvedő országgal a morális elveket és a szociális méltányosságot nem ismerő gazdasági hatalmak azt tegyenek, amit profit-éhségük diktál. Azaz nem kell valamiféle nemzetietlen politikai akarat szervezettségére és erejére gyanakodni ott, ahol a nemzeti törekvések szervezetlensége és gyengesége is elég volt a gyászos kudarchoz! Avagy mindegy lenne, mert a végeredmény ugyanaz?! Nem mindegy! A konzervatív oldal sikerei éppen azért voltak mindig tiszavirág életűek, mert szereplői egymással versengtek az itthoni ellenfél mitizálásában – a külső erővel és körülményekkel szembeni stratégia kimunkálása helyett! Nem a bal-liberális koalíció vonzereje hódította, hanem a konzervatív alternatíva határozatlansága taszította el a szavazókat.

Lánczi Andrásnak az állam átalakításának elmulasztását bíráló gondolatmenete nyilvánvaló elméleti igazságot tartalmaz, de nem érinti a gyakorlati kérdést: megtehetette volna-e a Fidesz-kormány ezt a lépést az azonnali bukás kockázata nélkül! Vajon tényleg csak azokat frusztrálta volna a radikális államreform, „akik ilyen-olyan személyes okból nem tudtak megfelelni az új politika szempontjainak”? Valóban azok lettek volna az új típusú állam kedvezményezettjei, akikben van elég rugalmasság, vállalkozó hajlam és felelősségérzet? És csak azok maradtak volna a kárvallottak, akik a kádári pszeudo-szocializmus teljesítménytől független elosztási gyakorlatához szokva képtelenné váltak az új követelményekhez való alkalmazkodásra? Nem az történt-e valójában, hogy a kései Kádár-korszakban a háztájiban, a második- és harmadik műszakban, azaz a szürke gazdaságban nagy lendülettel induló „felemás” polgárosulás kényszerű megtorpanása buktatta meg a rendszert? És vajon nem az vezetett a rendszerváltozás után valamennyi kormány kudarcához, hogy az illegális polgárosulás dinamikája áttörhetetlen ellenállásba ütközött éppen a piacgazdaság kulisszái között?

Ha pedig így van, vajon nem eltévesztett kísérlet-e minden olyan törekvés, amely átalakulásunk kívülről determinált feltételrendszerén belül feszül neki négy éves ciklusonként az állam reformjának? Meggyőződésünk szerint: igen, ez így reménytelen! S ha van egyáltalán kiút ebből az ördögi körből, az nem lehet más, mint új kondíciók kiharcolása az Európai Unión belül. A néppárti Fidesznek elsősorban ebben lehet történelmi szerepe!

Lánczi szerint „Az egységes jobboldal politikai szükségessége tapasztalatokon, az ellenfél nagyobb beágyazottságának és szervezettségének a felismerésén alapszik”. Ugyanakkor azt is felveti a szerző: van-e belső határa ennek az egységesülésnek?/.../ Meddig érdemes elmenni az egység sürgetésében?” Igaz, csak a radikális jobboldalhoz való közelítéstől óv, s rájuk célozva tartja szükségesnek a megkülönböztetést a „hatalom megszerzés technikái”, és a „megszerzett hatalom” céljai között. Mi magunk itt bonyolultabb problémát látunk. A Fidesznek bizonyosan árt a radikális jobboldal iránti nyitottsága, de a középről várható támogatottsága aligha növekedne, ha ezen változtatna is. Egyszerűen azon oknál fogva, hogy a magyar szavazók nem a politikai középben tömörülnek. A polgári erők mozgástere csak akkor tágulna észrevehetően, ha ki tudnának törni a baloldali szavazóktól való hermetikus elszigeteltségükből. A szavazatmaximalizálást célként tekintő taktikai megfontolásoknál fontosabb érvek is indokolnák ezt. Mindenekelőtt az a követelmény, amit egy nemzeti kötöttségű konzervatív értékrend támaszt képviselőivel szemben. A legújabb kori magyar politikai tradíció legértékesebb vonulatai ugyanis jellegzetesen baloldaliak. Egy olyan pártnak, amelyiknek az elnöke okkal büszke arra, hogy Bibó-kollégista volt, s amelynek koalíciós partnerei paraszt- és kigazda párti örökségükre és a népi írói mozgalom szellemiségére hivatkozva fogalmazták meg programjukat, erről nincs miért hallgatnia. Az a fajta baloldaliság, amely a századfordulón és a két világháború között a szocializmus eszméjébe kapaszkodott, nem a polgári társadalommal és a piaccgazdasággal, hanem a vadkapitalizmussal és a feudális nagybirtokrendszerrel összefonódó nagytőkével szemben hirdetett harcot. A mai konzervatívoknak nem arra kell törekedniük, hogy vegytiszta jobboldaliaknak tüntessék fel magukat, sokkal inkább arra, hogy ideológiailag is „lefedjék” azt a teret, amelyet kormányzati felelősséget viselve gyakorlatilag úgy is le kell fedniük. Nem a jelen problémája az, hogyan igazítsák a tennivalókhöz a teóriát, ha majd kifejlett polgári társadalmat és jól működő piaccgazdaságot kell kormányozni. Ma azt kell a választópolgároknak tudatosítani, hogy a konzervatív magyar politika lényegesen többet valósíthat meg a társadalmi igazságosság baloldali eszméjéből, mint a magukat szocialistáknak hazudó, baloldalinak maszkírozó újtőkések párttá szerveződött érdekközössége. Mindaddig tehát, amíg meg nem teremődnek egy egyre növekvő vállalkozói-tulajdonosi réteg létezésének feltételei, a polgári párt nem rekeszelheti el magát a jobboldalon. S ha ezt

felismeri, talán megszabadul attól a kényszerképzetétől is, hogy az egész jobboldalt kell összefognia. Eminens érdeke, hogy felismerje, mert a radikális jobboldalhoz való kötődése nemcsak taktikai értelemben kockázatos.

Ha hiányérzetünk marad a kötet elolvasása után, annak nem csupán az az oka, hogy – miként utaltam már rá – egész ágazatok maradnak ki az értékelésből. Ez mennyiségi hiány, könnyen pótolható. Inkább sajnálhatjuk annak a szempontnak a mellőzését, amelyből kiviláglott volna, mennyire korlátozta például az Orbán-kormány mozgásterét a kisgazdákkal kötött kényszerkoalíció. Akik belülről látták Torgyán József ámokfutását, több és megszívlelhetőbb tanulsággal szolgálhatnának, mint az ellenfél rosszhiszemű politológusai. Részletkérdés? Lehet. De az egyik legfontosabb részleté. Ám ne legyünk elégedetlenek! Inkább bízassuk egymást közelmúltunk történéseinek, s azokon belül saját eredményeinknek, tévedéseinknek és hibáinknak – újabb és újabb termékeny vitákat provokáló – elfogulatlan értékelésére!

Kulin Ferenc